

25 років Незалежності Моніторинг громадської думки населення України

За результатами моніторингових опитувань населення України, що проводяться Центром «Соціальний моніторинг» та Українським інститутом соціальних досліджень ім. О. Яременка спільно з відділом моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій Інституту економіки та прогнозування НАН України.

Останнє всеукраїнське опитування населення країни проведено з 11 по 16 серпня 2016 року в усіх областях України (за виключенням тимчасово окупованих територій Луганської та Донецької областей, АР Крим). Всього опитано 2016 респондентів. Стандартні відхилення при достовірних 95 відсотках і співвідношенні змінних від 0,1 : 0,9 до 0,5 : 0,5 становлять 1,31 – 2,18 відсотка. Метод отримання інформації: індивідуальне інтерв'ю за місцем проживання респондента „віч-на-віч“.

Контакти для додаткової інформації

Балакірева Ольга,

Завідуюча відділом моніторингових досліджень соціально-економічних трансформацій ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАНУ»;

Голова правління Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка

тел/факс: 050 310-3147

e-mail: bon.smc@gmail.com

bon@ief.org.ua

web: <http://www.uisr.org.ua>

Дмитрук Дмитро,

Директор Центру «Соціальний моніторинг»

тел.: 068 124-6970

e-mail: dmitruk_d@ukr.net

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ

- Через 25 років після проголошення Незалежності готові голосувати на підтримку ідеї державної незалежності України 63,7% опитаних, проти проголосувало б лише 17%. Частка тих, хто не визначився становить 7,1%, не пішли б на референдум 8,6%
- Економічний чинник залишається для українців найголовнішим критерієм оцінювання успішності країни: 41% вважають, що за роки незалежності вони і їхні родини загалом більше здобули, ніж втратили. Вважають що Незалежність принесла їм більше втрат 38% опитаних.
- Сьогоднішню Україну схильні вважати дійсно незалежною державою 55,1% опитаних. Протилежної думки дотримується 38,3%, вагаються з відповіддю 6,6%.

АНОНС ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЇ 30/08/2016 РОКУ

У вівторок 30 серпня відбудеться прес-конференція «Моніторинг громадської думки населення України: серпень 2016 року».

Про місце та час проведення прес-конференції буде повідомлено додатково.

Питання до розгляду:

- Динаміка електоральних орієнтацій населення України:
 - Електоральна активність населення
 - Рівень підтримки політичних партій
 - Рейтинг кандидатів на посаду Президента України
- Динаміка рівня довіри до політиків, громадських діячів та державних посадовців
- Оцінка населенням перебігу реформ: рейтинг успішності за основними напрямками
- Донбас та АТО:
 - Ставлення населення до виборів на окупованих територіях
 - Ставлення до впровадження особливого статусу
 - Питання економічної блокади

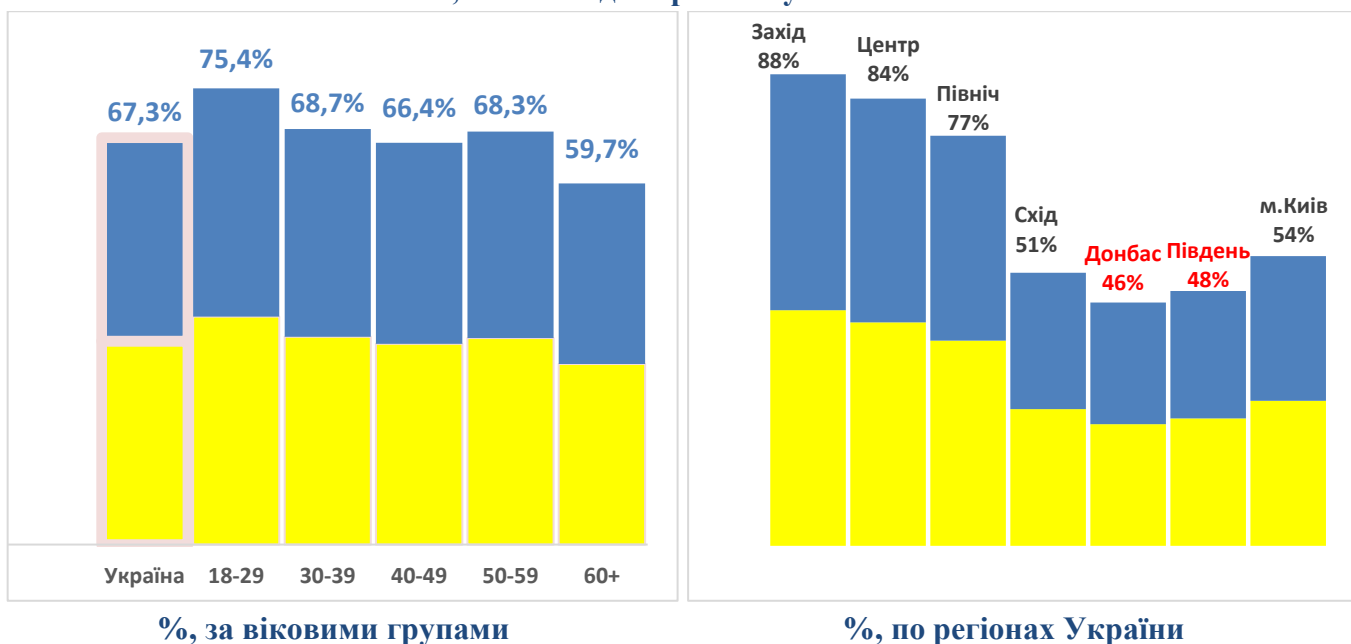
Участь в прес-конференції братимуть:

- Ольга Балакірєва, Голова правління УІСДімені Олександра Яременка
- Дмитро Дмитрук, Директор Центру «Соціальний моніторинг»
- Юрій Лісничий, директор Інституту аналізу та прогнозування
- Михайло Пересунько, виконавчий директор Київського прес-клубу НСЖУ

За даними опитування, проведеного в середині серпня, сьогодні на референдумі щодо Незалежності України **67,3% проголосували б за незалежність**, проти проголосувало б 17%. Частка тих, хто сьогодні не знає як голосувати, становить 7,1%, не прийшли б на референдум 8,6%.

Регіональний розподіл відповідей засвідчує, що рівень підтримки Незалежності більший за 50% в усіх вікових групах. Сьогодні б за Незалежність безумовно б голосувало населення Західного та Центрального регіонів, вища за 50% підтримка була б на Сході країни та в м. Києві. Незважаючи на нижчий за 50% рівень підтримки на Донбасі та Півдні країни частка тих, хто голосував би проти становить в цих регіонах лише 19 та 40% відповідно. Отже, у всіх регіонах переважна більшість населення підтримала б на референдумі Незалежність.

Рис. 1. Часка тих, хто сьогодні проголосував би за Незалежність

Позитивне ставлення до Незалежності сформувалося незважаючи на те, що значна частка населення вважає, що останні чверть століття вони та їхні родини мали більше негараздів та проблем ніж вигравів. Сьогодні склалася ситуація, коли майже однакова частка українців вважає, що за роки Незалежності їхні родини здебільшого втратили від того, що Україна здобула самостійність (38%) або, навпаки, що Незалежність сприяла биль позитивній траєкторії їхнього життя, вони та їх родини опинилися у виграшу (41%).

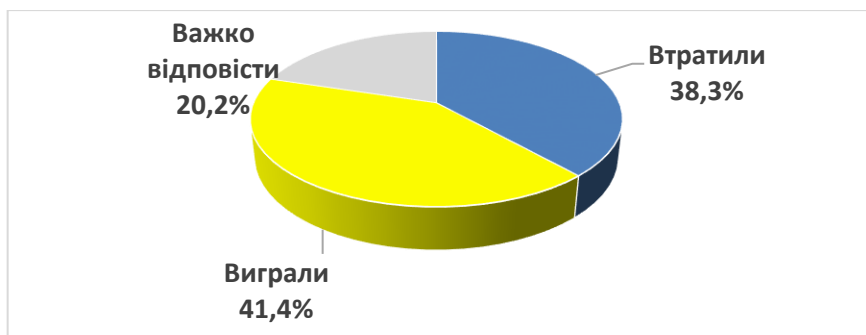

Рис. 2. Співвідношення тих, хто виграв чи втратив від здобуття Україною незалежності, %

Аналіз відповідей респондентів засвідчує, що економічний чинник залишається для українців найголовнішим критерієм оцінки стану справ в державі та суспільстві. Відповідно, саме оцінки власного добробуту стали визначальними при визначенні того, втратили чи виграла респонденти за 25 років незалежності. Відтак, сьогодні

лише ті, хто оцінює своє матеріальне становище на середньому та вище рівнях (третина від всього населення) надає переважно позитивні відповіді щодо впливу Незалежності на їх життя. Решта українців, матеріальне становище яких гірше за середнє (дві третини населення країни), відчуває себе переважно такими, що зазнали втрат.

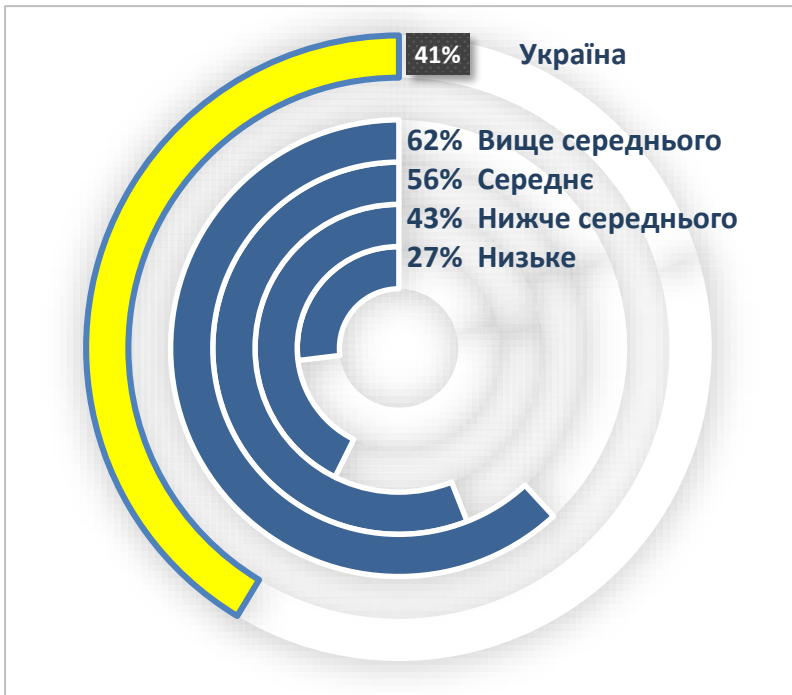
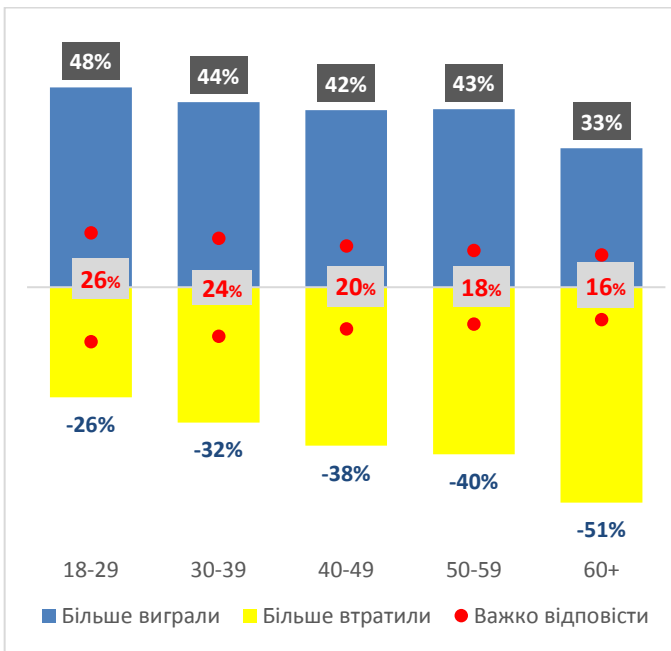

Рис. 3. Частка тих, хто виграв від здобуття Україною Незалежності залежно від матеріального становища, %

На час проголошення Незалежності цим респондентам було 20-30 років. Схильність вказувати на переважно втрати найбільш характерна сьогоднішня риса респондентів найстаршого віку.

Рис. 4. Співвідношення тих, хто виграв чи втратив від здобуття Україною Незалежності

% по вікових групах

% за віком (інтервал 5 років)

Респонденти, які вважають що більше втратили ніж здобули від проголошення Незалежності і сьогодні переважно не підтримали б голосування по цьому питанню. Серед 17% тих, хто проголосував би проти Незалежності переважна більшість (81%) почувалися сповненими втрат.

На малюнку 5 представлена характеристика голосування щодо проголошення державної Незалежності в розрізі оцінок наслідків. Зазначимо, що серед тих, хто зазнав втрат більша половина все одно б сьогодні підтримала б Незалежність.

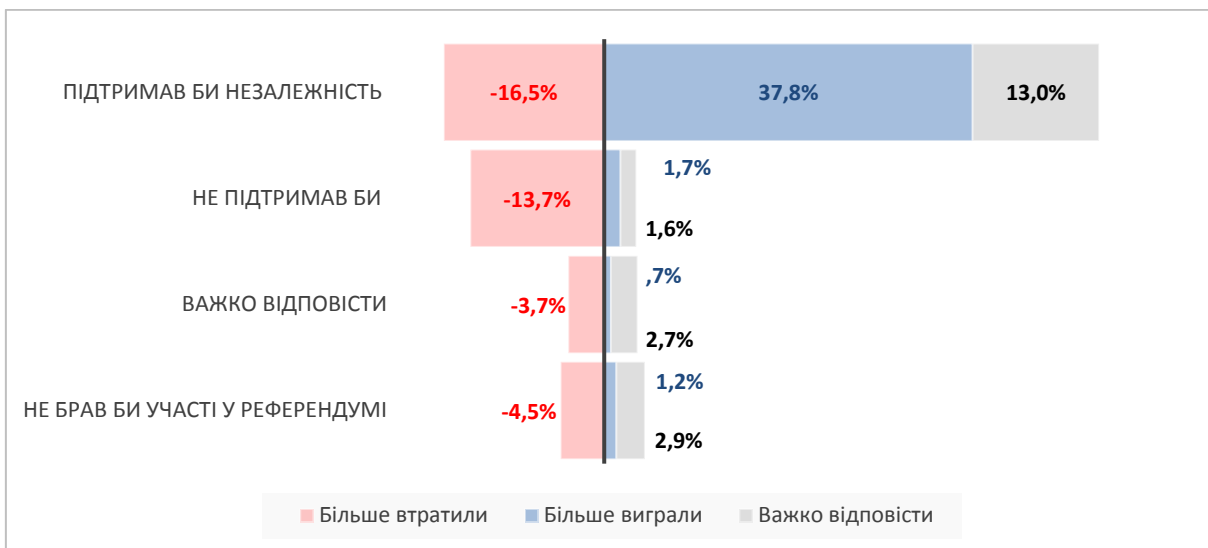

Рис. 5. Структура голосування на референдумі щодо проголошення державної незалежності України залежно від відчуття втрати чи виграшу, сума всіх стовпчиків на діаграмі дорівнює 100%

Сучасну Україну вважають дійсно незалежною державою більше половини опитаних (55,1%), протилежної думки дотримується 38,3%, вагаються з відповіддю 6,6%.

Порівняння відповідей у різних вікових групах засвідчує, що лише серед респондентів старших від 70-т років переважає думка, що Україна не відбулася як держава.

Рис. 6. Співвідношення тих, хто вважає та не вважає сьогоднішню Україну дійсно незалежною державою

Оцінка сьогодношньої України як держави, що ствердилася в своїй Незалежності поширена у більшості регіонів країни. Виключення становлять відповіді мешканців Сходу та Півдня країни, Донбасу.

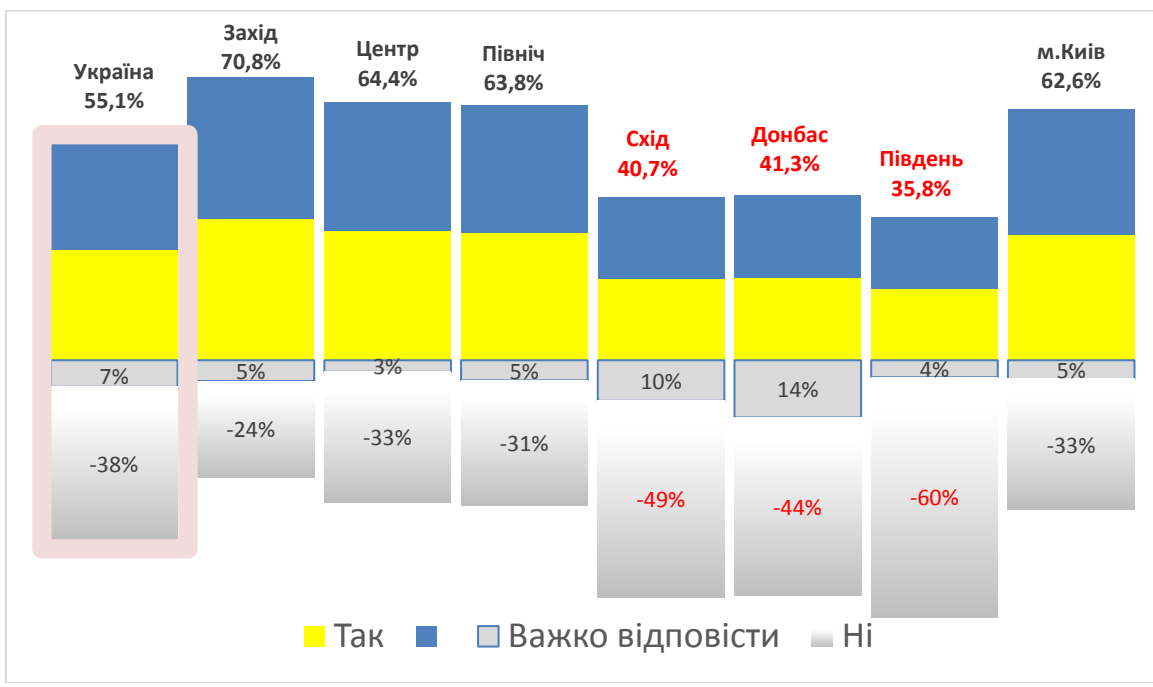

Рис. 7. Співвідношення тих, хто вважає та не вважає сьогодні Україну дійсно незалежною державою, % по регіонах

Сприйняття міцності держави залежить від рівня освіти та матеріального становища опитаних: чим вищий рівень освіти та краще матеріальне становище опитаних, тим вищі показники впевненості у тому, що Україна сьогодні дійсно Незалежна.

Рис. 8. ЧАСТКА ТИХ, ХТО вважаєте Ви Україну дійсно незалежною державою зараз, через 25 років після проголошення незалежності?»

% залежно від рівня освіти

% залежно від самооцінки матеріального становища

РОЗПОДІЛ ВІДПОВІДЕЙ РЕСПОНДЕНТІВ на окремі запитання

1. Чи вважаєте Ви Україну дійсно незалежною державою зараз, через 25 років після проголошення незалежності?

Так	55,1
Ні	38,3
<i>ВАЖКО ВІДПОВІСТИ</i>	6,6

2. Ви та Ваша родина більше виграли чи втратили від здобуття Україною незалежності?

Більше втратили	38,3
Більше виграли	41,4
<i>ВАЖКО ВІДПОВІСТИ</i>	20,2

3. Якби референдум щодо проголошення державної незалежності України відбувся сьогодні, то як би Ви на ньому проголосували?

Підтримав би незалежність України	67,3
Не підтримав би незалежність України	17,0
<i>ВАЖКО ВІДПОВІСТИ</i>	7,1
Не брав би участі у референдумі	8,6

ХАРАКТЕРИСТИКИ ОПИТАНИХ

Вік респондента:

18-29 років	21,1
30-39 років	18,4
40-49 років	16,5
50-59 років	17,5
60 років і більше	26,4

Стать респондента:

Чоловіча	44,6
Жіноча	55,4

Освіта респондента:

Початкова, Базова (неповна) середня освіта (не більше 9 класів)	6,8
Повна загальна середня (11 класів) або професійно-технічна	31,9
Базова вища освіта (технікум, ВНЗ I, II рівнів акредитації)	30,2
Повна вища освіта (ВНЗ III, IV рівнів акредитації)	30,0
<i>Немає відповіді</i>	1,1

До якої національності Ви себе відносите?

Українець	89,9
Росіянин	8,1
Інша	2,0

Основне заняття (соціальний статус) респондента зараз:

Працюючий:	47,7
Учень, студент	5,1
Займається домашнім господарством	9,4
Пенсіонер	30,0
Непрацюючий (в т.ч. зареєстровані безробітні та непрацевдатні)	7,4
<i>Немає відповіді</i>	0,5

Якщо матеріальне становище середньостатистичної сім'ї в Україні прийняти за певний середній показник, то як Ви, у порівнянні з ним, оцінюєте матеріальне становище Вашої сім'ї?

Вище середнього (сума відповідей «вище середнього», «високе», «дуже високе»)	3,8
Середнє	27,8
Нижче середнього	31,5
Низьке (сума відповідей «низьке», «дуже низьке»)	36,5
Немає відповіді	0,4

Регіон опитування:

Захід	21,0
Центр	15,5
Північ	15,8
Схід	22,5
Донбас	9,4
Південь	10,5
м. Київ	5,3

Тип населеного пункту:

Обласний центр (а також Київ)	30,7
Місто з населенням понад 100 тисяч жителів	8,9
Місто з населенням від 50 до 100 тисяч жителів	8,1
Місто з населенням від 20 до 50 тисяч жителів	8,9
Місто з населенням менше 20 тис.	3,7
Селище міського типу	9,0
Село	30,8

Тип поселення:

Обласний центр	30,7
Місто	38,6
Село	30,8